

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O RADU

2017

UVOD.....	2
1. Organizacija MODS-a	5
1.1 Skupština MODS-a	5
1.2 Upravni odbor MODS-a	5
1.3 Tematske grupe MODS-a	6
1.4 Sekretarijat MODS-a	7
2. REALIZOVANE AKTIVNOSTI USMERENE KA OSTVARIVANJU PROGRAMSKIH CILJEVA MREŽE	8
2.1 Povećanje učešća organizacija u formiranju politika za decu	8
2.2 Uspostavljanje kanala komunikacije između mreže i lokalnih, pokrajinskih i republičkih organa i institucija, institucija i tela Evropske unije i drugih međunarodnih tela	10
2.3 Uspostavljanje saradnje sa drugim mrežama i međunarodnim i nacionalnim organizacijama.....	12
2.4 Povećanje vidljivosti doprinosa organizacija građanskog društva unapređenju položaja dece	14
3. RAZVIJANJE KAPACITETA ORGANIZACIJA ZA UNAPREĐENJE POLOŽAJA DECE I JAČANJE MEĐUSOBNE SARADNJE	15
3.1 Programski kapaciteti	16
3.2 Organizacioni kapaciteti	18

Mreža organizacija za decu Srbije – MODS trenutno okuplja 96 organizacija koje svojim delovanjem doprinose ostvarivanju prava, unapređenju položaja i poboljšanju kvaliteta života dece u Srbiji.

Misija MODS-a je ostvarivanje prava, unapređenje položaja i poboljšanje kvaliteta života dece u Srbiji.

Ciljevi MODS-a su:

- › Povećanje učešća organizacija građanskog društva i dece u formiranju politika za decu;
- › Razvijanje kapaciteta organizacija za unapređenje položaja dece i jačanje međusobne saradnje;
- › Uspostavljanje kanala komunikacije između mreže i lokalnih, pokrajinskih i republičkih organa i institucija, institucija i tela Evropske unije i drugih međunarodnih tela;
- › Uspostavljanje saradnje sa drugim mrežama i organizacijama;
- › Povećanje vidljivosti doprinosa organizacija građanskog društva unapređenju položaja dece.

Mreža se svojim radom zalaže za:

- › Ostvarivanje prava sve dece;
- › Život sve dece u porodičnom okruženju i unapređenje podrške porodici;
- › Povećanje socijalne uključenosti i razvijanje inkluzivnog društva;
- › Smanjenje siromaštva dece;
- › Unapređivanje dostupnosti i kvaliteta formalnog i neformalnog obrazovanja i kulture;
- › Unapređivanje dostupnosti i kvaliteta zaštite zdravlja, životne sredine i bezbednosti dece;
- › Zaštitu dece od zlostavljanja, zanemarivanja, iskorišćavanja i nasilja;
- › Veća izdvajanja, adekvatnije planiranje i raspodelu, kao i transparentnije trošenje budžeta.

MODS okuplja organizacije koje dele iste vrednosti i principe:

Najbolji interes deteta – definisan u Opštem komentaru 14 Komiteta za prava deteta UN iznad svih interesa odraslih, organizacija i drugih interesnih grupa;

Participacija dece – verujemo da deca treba aktivno da učestvuju u procesima donošenja odluka i formulisanjem politika koje se odnose na njih i shodno tome, Mreža će voditi računa o participaciji dece u okviru svojih aktivnosti.

Dobrovoljnost dece – učešće dece u aktivnostima Mreže kao i aktivnostima organizacija članica je dobrovoljan i njihovo prisustvo i učešće se ni na koji način ne može uslovljavati niti se sme zloupotrebiti ;

Nediskriminacija – mi poštujemo decu i radimo sa njima i njihovim porodicama i zajednicama u kojima oni žive i rade bez obzira na pol, njihovu etničku, rasnu ili versku pripadnost, uverenja, seksualnu orijentaciju i druga lična svojstva.

Pravo na život, opstanak i razvoj – verujemo da svako dete zaslužuje jednaku startnu poziciju u životu, i mogućnost da se u skladu sa svojim sposobnostima razvija i **poštovanje prava deteta je** suštinska vrednost Mreže.

Sveobuhvatni pristup – verujemo da svako dete ima pravo na sveobuhvatan pristup u okviru zdravstvene i socijalne zaštite, kao i u obrazovanju, i pravo na pristup menahizmima podrške i zaštite koji će biti usklađeni prema njegovoj/njenoj individualnim potrebama a u cilju postizanja maksimalnog potencijala deteta.

Solidarnost, empatija i humanost su zastupljeni u međusobnim odnosima članica i prema korisnicima sa kojima radimo, što podrazumeva da negujemo pristup koji pomiruje profesionalizam i humanost i približavanje korisnicima uz izgradnju i očuvanje njihovog poverenja.

Dobrobit dece i porodično okruženje – **verujemo da je porodica najbolje okruženje za dete i da** svako dete ima pravo na porodicu, a društvo ima obavezu aktivnog učešća u očuvanju porodice i jačanje kapaciteta i snaga roditelja ili staratelja, kao i zdravlja, sigurnosti i blagostanja dece, kako u smislu materijalne i svake druge vrste pomoći, tako i u smislu brige o adekvatnoj atmosferi u kojoj dete odrasta.

Društvena odgovornost – verujemo da društvo i svi koji predstavljaju važne aktere u društvu, one koji su na pozicijama donosioca odluka i kreiranja i sprovođenja politika imaju značajan uticaj na decu, njihovu budućnost i njihove porodice, te da njihova postupanja treba da budu uvek u najboljem interesu dece i porodica sa decom.

Organizacioni standardi

- Rad MODS-a je **javan i otvoreni smo** za prihvatanje novih ideja i kontinuirano unapređujemo strategije, planove i aktivnosti u cilju ostvarivanja ciljeva na lokalnom, nacionalnom i internacionalnom nivou.
- Primenjujemo **najbolje prakse** razmenom iskustva i znanja među članicama i drugim organizacijama i pomažemo jedni drugima u cilju ostvarivanja boljih i većih rezultata i unapređenja rada sa decom, porodicama i zajednicama.
- Pozicionirani smo kao **međusobno jednaki** bez obzira na veličinu, finansijski kapacitet i javni status organizacije na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou.
- U interesu svake organizacije članice kao i Sekretarijata je da **održava dobre međusobne** odnose i ne urušava kredibilitet i ime organizacija u svojim stavovima iznetim u javnosti.
- Probleme i poteškoće rešavamo međusobno unutar timova, Upravnog odbora i drugih organizacionih jedinica MODS-a kao i organizacija članica. MODS ne zauzima strane u rešavanju konflikta između organizacija članica i/ili drugih organizacija; ukoliko se zatraži pomoć ili posredovanje MODS-a u rešavanju problema ili konflikta, MODS može obezbediti prostor i medijaciju za proces rešavanja konflikta.
- Svaka organizacija članica, na sastanke na kojima se donose odluke i skupštinu MODS-a, treba da pošalje **osobu koja može da donosi** odluke u ime organizacije i aktivno se uključi u zajedničke aktivnosti MODS-a.
- Svaka organizacija članica prihvata **zadatak da promoviše aktivnosti MODS-a**, i u tom slučaju ne samo učinak i zalaganje svoje organizacije, nego zajedničke aktivnosti. Svaka organizacija članica

ostaje nezavisna sa sopstvenim identitetom, ali u slučaju kada u javnosti nastupa u ime MODS-a ne izražava sopstvene stavove nego stavove MODS-a koji su doneti u saglasnosti sa Skupštinom i/ili Upravnim odborom MODS-a. Organizacija članica ne iznosi u javnosti stavove koji su u suprotnosti sa načelima, principima i vrednostima MODS-a.

- MODS **donosi konsenzusom odluke** koje se odnose na pozicioniranje MODS-a, stavove i druge aktivnosti. U slučaju različitih i/ili suprotnih mišljenja i stavova organizacija članica, koristimo sve raspoložive interne mehanizme za profesionalni odnos i diskusiju u cilju postizanja svima prihvatljive poruke i stava koji odražava doslednost naših principa i vrednosti u slučaju određene teme. U slučaju kada se ispostavi da je to nemoguće postići, MODS neće istupiti u javnosti sa stavom na određenu temu.
- Svaka organizacija članica **može da traži podršku MODS-a** za zajedničku izjavu ili stav.
- **Podstičemo i ohrabrujemo ideje, predloge i preporuke** koje se odnose na upravljanje i efektivnost MODS-a, kao i kritički osvrt na aktivnosti MODS-a. Sve navedeno bi trebalo da se iznese na primeren način koji ne ugrožava dostojanstvo i napore pojedinca ili organizacije članice.
- U slučaju da predstavnik organizacije ili organizacija **kroz svoje istupe ili dokumenta postupi u suprotnosti sa standardima i vrednostima Etičkog kodeksa, Upravni odbor će pokrenuti postupak isključenja u skladu sa članom 6. Statuta MODS-a.** Upravni odbor može da odluči da najpre uputi OPOMENU organizaciji ako smatra da bi isključenje bilo prejaka ili ishitrena mera.

Standardi rada sa decom

Osnova standarda svih aktivnosti MODS-a je zaštita dece od svakog oblika zlostavljanja, nasilja i eksploatacije. Osoblje, volonteri i organizacije članice obavezuju se da nikada ne dozvole:

- Fizičko, psihičko ili seksualno zlostavljanje dece;
- Premlaćivanje ili udaranje dece ni pod kojim okolnostima, naročito ne pod izgovorom disciplinske mere;
- Iskorišćavanje ili zlostavljanje dece u bilo koje svrhe ;
- Dela koja bi mogla dovesti do zloupotrebe dece ili predstavljati rizik od zlostavljanja i zloupotrebe dece;
- Seksualno provokativno ponašanje i / ili ponašanja koja bi mogla osramotiti, degradirati , potcenjivati ili činiti štetu deci ili na bilo koji drugi način dovesti do nekog oblika emocionalnog zlostavljanja;
- Učešće u ponašanju ili postupcima koji su ilegalni, opasni ili mogu dovesti do zlostavljanja i iskorišćavanja dece;
- Diskriminaciju i diskriminatorno ponašanje prema deci, kao i favorizovanje određene dece u odnosu na druge,
- Fotografisanje ili snimanje dece bez pristanka njihovih roditelja / staratelja i bez davanja informacija o nameri korišćenja dokumentovanog materijala.

1. ORGANIZACIJA MODS-A

1.1 SKUPŠTINA MODS-A

Redovna godišnja Skupština Mreže organizacije za decu Srbije (MODS) održana je u Kragujevcu od 3. do 5. novembra 2017. godine. Sednicom skupštine predsedavao je Radomir Jevtić, predsednik udruženja "Korak napred" iz Kruševca. Skupština je tokom radnog dela najpre razmatrala Izveštaj o radu Mreže za 2016. godinu koji je predstavio direktor Saša Stefanović, Izveštaj o radu Upravnog odbora koji je predstavila predsednica UO Jasmina Miković (Praxis) kao i Izveštaj Nadzornog odbora koji je predstavila Olgica Beba Bajić (Otvoreni klub), predsednica ovog tela. Nakon kraće diskusije Skupština je sve podnete izveštaje usvojila jednoglasno.

Skupština MODS-a zatim je pristupila izboru 8 novih članova/ica Upravnog odbora, kao i odlučivanju o prijemu novih organizacija u članstvo Mreže. Izabrani članovi Upravnog odbora su Jasmina Miković (Praxis), Kenan Rašitović (Omladinski forum za edukaciju Roma), Tatjana Lazor-Obradović (Centar za proizvodnju znanja i veština), Dragana Soćanin (UG Roditelj), Marija Petrović (Centar za prava deteta), Gordana Plemić (Roditelj), Vesna Mraković-Jokanović (SOS Dečija sela Srbija) i Mladen Milutinović (Otvoreni klub). Iva Eraković (Prijatelji dece Srbije) je izabrana za članicu Upravnog odbora na skupštini MODS-a 2016. i njen mandat traje još dve godine. Skupština MODS-a primila je novih 16 organizacija u svoje članstvo. Skupština je isključila iz članstva Udruženje očeva zbog delovanja koje nije u skladu sa vrednostima, principima i Etičkim kodeksom MODS-a.

1.2 UPRAVNI ODBOR MODS-A

Upravni odbor MODS-a ima 9 članova i stara se o sprovođenju ciljeva MODS-a koji su utvrđeni Statutom. U 2017. godini održana su 2 sastanka Upravnog odbora. Na sednicama su članovi Upravnog odbora razmatrali strateške prioritete i planove aktivnosti. Upravni odbor je razmatrao potpisivanje Memoranduma o saradnji sa SKGO, pristupanje članstvu u Nacionalnoj asocijaciji roditelja i nastavnika. Upravni odbor je razmatrao nalaze istraživanja koje je imalo za cilj da utvrdi sa kojim programskim i organizacionim kapacitetima raspolažu članice MODS-a na osnovu kojih su definisane preporuke za unapređenje programskih i organizacionih kapaciteta članica MODS-a. Na osnovu nalaza i preporuka izrađen je plan za unapređenje kapaciteta članica MODS-a. Doneta je odluka da se objavi poziv za „roster“, za formiranje baze stručnjaka iz oblasti koje su relevantne za rad MODS-a. Upravni odbor se složio da je potrebno unaprediti strateško prikupljanje sredstava MODS-a kroz uključivanje osobe koja bi bila angažovana na fundraising poslovima.

Upravni odbor je razmatrao delovanje pojedinih organizacija članica čiji su predstavnici iznosili stavove koji su u suprotnosti sa vrednostima i principima Etičkog kodeksa MODS-a. Članovi UO su se pozvali na odredbe Statuta kada je reč o potencijalnom isključenju pojedinih članica. Dogovoreno je da se na Skupštini predstavi Etički kodeks MODS-a, koji je usvojen na prethodnoj Skupštini MODS-a. Etički kodeks će biti dostupan na sajtu MODS-a. Nakon diskusije, UO je odlučio da Skupštini uputi predlog za isključenje organizacije Udruženje očeva Novi Sad. Organizacija je imala mogućnost da se izjasni o predlogu isključenja. Većinom glasova predstavnika/ca Skupštine ovo udruženje je isključeno iz MODS-a na Skupštini održanoj u Kragujevcu od 3. do 5. novembra 2017.

1.3 TEMATSKE GRUPE MODS-A

U okviru Mreže organizacija za decu Srbije funkcionišu 4 tematske grupe prema sledećim prioritetima: **socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, zaštita dece od nasilja, inkluzivno obrazovanje, participacija dece.**

U rad tematskih grupa je uključeno preko 100 predstavnika/ca članica MODS-a. Na sastancima tematskih grupa članice MODS-a su upoznate sa relevantnim politikama i usaglašavane zajedničke aktivnosti.

Koordinaciju tematskih grupa su sprovodili:

SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I SMANJENJE SIROMAŠTVA DECE

Marko Milanović, Centar za istraživanje i razvoj društva Ideas

ZAŠTITA DECE OD NASILJA

Radomir Jevtić, UG Korak napred,

KVALITETNO OBRAZOVANJE I INKLUZIJA

Valentina Zavišić, Inicijativa za inkluziju VelikiMali,

PARTICIPACIJA DECE

Mladen Milutinović, Otvoreni klub

Održano je 8 sastanaka tematskih grupa u 2017:

Održana su dva sastanka tematske grupe „Siromaštvo dece i socijalna uključenost“. Na sastancima su predstavljene aktivnosti MODS-a i njenih članica u oblasti socijalnog uključivanja i smanjenja siromaštva; osnovni nalazi iz Country fact sheet izveštaja o deci u sistemu alternativnog staranja u Srbiji (izveštaj nastao u okviru evropske Opening Doors kampanje); predstavljane su preporuke za izradu ekspozea mandatarke za sastav nove Vlade; najavljena izrada zapažanja MODS-a na izveštaj o sprovođenju Akcionog plana za Poglavlje 23, deo koji se odnosi na prava deteta. Članice tematske grupe su razvile predloge za izmene i dopune Pravilnika o bližim uslovima i standardima za pružanje usluga socijalne zaštite; članice ove grupe su bile uključene u izradu standarda za intenzivne usluge podrške porodicama; razmatrale inicijativu za standardizaciju socijalno –edukativnih i savetodavno – terapijskih usluga.

Tematska grupa „Prevenција i zaštita dece od nasilja“ održala je dva sastanka na kojima su predstavljene aktivnosti članica organizacija u okviru VAC projekta u cilju unapređenja intersektorske saradnje na lokalnom nivou na zaštiti dece od zlostavljanja i nasilja; sistemske preporuke za unapređenje zaštite od nasilja u porodici koje je MODS poslao na adrese tri Ministarstva: Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstva pravde i Ministarstva unutrašnjih poslova; govorilo se i o stanju u Srbiji u oblasti zabrane telesnog kažnjavanja dece u svim okruženjima. Članice tematske grupe su upoznate sa rezultatima nacionalnog istraživanja o intersektorskoj saradnji na zaštiti dece, koje je obavljeno na području 127 lokalnih zajednica u Srbiji, a u saradnji UNICEF-a, SeCons-a i MODS-a; predstavljena [mapa zaštite dece](#); predstavljena je inicijativa za pristupanje programu *EU Rights, Equality and Citizenship Programme-REC*; predstavljen je Child Protection HUB i mogućnosti koje nudi ovaj program svim zainteresovanim organizacijama i pojedincima koji se bave zaštitom dece od nasilja. Članice ove tematske grupe su bile uključene u konsultativni proces izrade Strategije za zaštitu

dece od nasilja. Predstavnic MODS-a, Jelena Žunić (Užički centar za prava deteta) bila je član Radne grupe za izradu nacarta Strategije za zaštitu dece od nasilja.

Održana su dva sastanka **tematske grupe „Kvalitetno obrazovanje i inkluzija“**. Rad ove tematske grupe bio je posvećen razmeni informacija iz oblasti obrazovanja, aktivnostima pojedinačnih članica i inicijativama naše mreže – rad i učešće članica MODS-a u Zajedničkom telu, sporazum MODS-a i SKGO i inicijativa da se radi na ujednačavanju prakse IRK. Na sastanku je predstavljen dokument „Šta je inkluzivno obrazovanje“ koji treba da posluži kao zvaničan stav MODS-a o obrazovanju. Poseban sastanak članica tematske grupe bio je posvećen nacrtu Zakona o osnovama sistema vaspitanja i obrazovanja. Članice su bile uključene u konsultacije o nacrtima zakona o dualnom obrazovanju i zakonu o udžbenicima.

Tematska grupa „Participacija dece“ održala je dva sastanka koji su bili posvećeni pitanju na koji način može da se unapredi participacija dece – na nivou organizacije, lokalne zajednice, nacionalnom nivou. Organizacije su imale priliku da se upoznaju sa praksom uključivanja i radom sa decom u različitim sredinama. Na jednom sastanku se razgovaralo sa decom iz Otvorenog kluba koja su podelila svoja iskustva o aktivizmu, uključenosti, saradnji...

Članice su istakle važnost razmene informacija unutar mreže, potrebu da se održavaju redovni sastanci na temu participacije, da se promovise participacija dece, da se izradi dokument o tome šta je participacija dece za potrebe članica MODS-a. Poseban sastanak je bio posvećen i temi razvoja održivog mehanizma za participaciju dece koji bi omogućio da se direktno čuje glas što većeg broja dece iz različitih grupa i uzrasta.

1.4 SEKRETARIJAT MODS-A

Sekretarijat MODS-a je osnovan sa ciljem da pruža tehničku podršku i da pomogne dalji rad MODS-a. Uloga Sekretarijata sastoji se u obezbeđivanju uslova za razmenu informacija, logističku i tehničku podršku za aktivnosti MODS-a i njenih članica. U skladu sa tim, organizovani su konsultativni procesi sa članicama, podržavano učešće članica u procesima razvoja predloga za javne politike za decu, integrisani zajednički predlozi i preporuke za unapređenje javnih politika; podržane aktivnosti za unapređenje programskih i organizacionih kapaciteta članica MODS-a.

Sekretarijat MODS-a je pored redovnih aktivnosti, uz učešće i podršku članica, planirao, organizovao i realizovao godišnju skupštine MODS-a, 2 sastanka Upravnog odbora, 8 sastanka tematskih grupa MODS-a, 12 obuka (4 interne obuke, 2 eksterna treninga, 2 webinarara, 4 online kursa). Pored toga, rađeno je na uspostavljanju internog dela sajta sa materijalima za članice, objavljivanju i sprovođenju konkursa za strip sa likom Različka.

Uspostavljen je efikasan sistem komuniciranja sa predstavnicima organizacija članica MODS-a, kao i sa delegiranim članovima tematskih grupa, Upravnim odborom. MODS ima svoj sajt www.zadecu.org, sa ažuriranom bazom organizacija članica, a zastupljen je i na društvenim mrežama kao što su Facebook, Twitter i YouTube.

2. REALIZOVANE AKTIVNOSTI USMERENE KA OSTVARIVANJU PROGRAMSKIH CILJEVA MREŽE

Drugi deo ovog izveštaja odnosi se na aktivnosti koje su realizovane u sklopu postavljenih ciljeva MODS-a:

- ⇒ Povećanje učešća organizacija u formiranju politika za decu;
- ⇒ Razvijanje kapaciteta organizacija za unapređenje položaja dece i jačanje međusobne saradnje;
- ⇒ Uspostavljanje kanala komunikacije između mreže i lokalnih, pokrajinskih i republičkih organa i institucija, institucija i tela Evropske unije i drugih međunarodnih tela;
- ⇒ Uspostavljanje saradnje sa drugim mrežama i organizacijama;
- ⇒ Povećanje vidljivosti doprinosa organizacija unapređenju položaja dece.

2.1 POVEĆANJE UČEŠĆA ORGANIZACIJA U FORMIRANJU POLITIKA ZA DECU

MODS je pripremio i uputio:

[*Predloge za izmenu i\(li\) dopunu Nacrta Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja*](#)

[*Predloge za izmenu i\(li\) dopunu Nacrta Zakona o dualnom obrazovanju*](#)

[*Predloge za izmene i dopune Ustava*](#)

[*Dopis ministarki i mandatarki za sastav Vlade Ani Brnabić, za sastavljanje ekspozea*](#)

[*Preporuke za unapređenje systemske zaštite u oblasti sprečavanja i zaštite od nasilja u porodici ministarsvima za socijalna pitanja, pravde i policije*](#)

[*Amandmane na Predlog Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom*](#)

[*Zapažanja povodom polugodišnjeg Izveštaja Pregovaračke grupe za Poglavlje 23 i Izveštaja br. 4/2016 o sprovođenju Akcionog plana za Poglavlje 23*](#)

[*Analizu Nacrta zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja*](#)

[*Analiza Nacrta zakona o dualnom obrazovanju*](#)

[*Predloge za izmene i dopune Ustava u oblasti prava deteta*](#)

[*Stav MODS-a – Besplatni udžbenici treba da budu dostupniji*](#)

[*Inicijativu za unapređenje rada interesornih komisija*](#)

[*Doprinos za izradu godišnjeg izveštaja o napretku Srbije \(Contribution for PROGRESS REPORT\) - oblast unapređenja prava deteta i položaja dece iz ranjivih grupa*](#)

[*Analiza predloga Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom*](#)

[*Analiza Nacrta zakona o udžbenicima*](#)

- 1. Predlozi za izmenu i(li) dopunu Nacrta Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i Predlozi za izmenu i(li) dopunu Nacrta Zakona o dualnom obrazovanju.** U procesu pripreme predloga za izmene i dopune ova dva obrazovna Zakona učestvovalo je 5 članica: Centar za integraciju mladih, FRIEND, UG "Roditelj", Zapadnobalkanski institut (WEBIN), Play centar i Agroinvest fondacija (nije članica MODS-a) .
- U pripremi predloge za **izmene i dopune Ustava** učestvovalo je 5 članica: Centar za integraciju mladih, Udruženje građana Roditelj Novi Sad, UG Roditelj, Centar za proizvodnju znanja i veština, Prijatelji dece Srbije.
- Dopis ministarki i mandatarki za sastav Vlade Ani Brnabić**, za sastavljanje ekspozea – učestvovala su 4 članice: Praxis, UG Roditelj; Centar za proizvodnju znanja i veština, Prijatelji dece Srbije
- Preporuke za unapređenje sistemske zaštite u oblasti sprečavanja i zaštite od nasilja u porodici** ministarstvima za socijalna pitanja, pravde, i unutrašnjih poslova. Učestvovala su sledeće članice: CPZV, Praxis, Korak napred Kruševac
- Amandmane na **Predlog Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom** – Učestvovala su sledeće članice (6): CPZV, UG Roditelj, Evo ruka, UG Roditelj Temerin, Gradsko udruženje za pomoć osobama sa autizmom Subotica, Sigurna baza.
- Zapažanja povodom polugodišnjeg Izveštaja Pregovaračke grupe za Poglavlje 23 i Izveštaja br. 4/2016 o sprovođenju Akcionog plana za Poglavlje 23** – GriG, MDRI-S I CPZV
- Stav MODS-a – Besplatni udžbenici treba da budu dostupniji** : Zlatiborski krug; CiM; OFER Bujanovac; CPZV; UCPD; Omladinski centar Vrnjačka banja; Pomoć deci, INDIGO; Iskrica; Praxis, UG FRIEND Majdanpek (ukupno 11 članica)
- 10 članica MODS-a je učestvovalo u dostavljanju materijala za izradu **Nacrta Strategije za prevenciju i zaštitu dece od nasilja**. Članice koje su učestvovala u izradi stavova i komentara MODS u vezi sa temama koje bi trebalo obuhvatiti Strategijom: Prijatelji dece Srbije, Korak napred, UG Libero, UG Roditelj Novi Sad, Užički centar za prava deteta, Centar za prava deteta, Atina, Play centar, SOS Dečija sela Srbija, GRiG. 5 članica MODS-a koje su dale svoj doprinos u komentarima i predlozima na prvu radnu verziju Strategije za prevenciju i zaštitu dece od nasilja su: Centar za prava deteta, Užički centar za prava deteta, UG Atina, Prijatelji dece Srbije i Korak napred Kruševac. 2 članice MODS-a koje su dale doprinos na II radnu verziju Strategije za prevenciju i zaštitu dece od nasilja su: Užički centar za prava deteta i Centar za prava deteta (oktobar 2017.). Na III radni nacrt Strategije za prevenciju i zaštitu dece od nasilja, svoje predloge i komentare na izmene/dopune ovog nacrta su dali Užički centar za prava deteta i Udruženje građana Atina, Praxis.

Kampanja za deinstitucionalizaciju: „Otvaramo vrata za decu Evrope“

MODS je uključen u kampanju „Otvaramo vrata za decu Evrope“ kojom koordiniraju organizacije Eurochild i Hope and Homes for Children, a kampanja uključuje organizacije i mreže organizacija za decu iz Bosne i Hercegovine, Bugarske, Estonije, Grčke, Mađarske, Letonije, Litvanije, Moldavije, Poljske, Rumunije, Ukrajine i Srbije. Cilj panevropske kampanje zastupanja „Otvaramo vrata za decu Evrope“ je unapređenje kvaliteta života dece i mladih koji su u riziku ili u procesu napuštanja alternativne brige širom Evrope, kroz promovisanje deinstitucionalizacije.

Kampanjom u Srbiji koordinira MODS u saradnji sa Inicijativom za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S. Na nacionalnom nivou, cilj je da se započne izrada sveobuhvatne strategije deinstitucionalizacije i akcionog plana koji će jasno operacionalizovati ciljeve, aktivnosti, korake i aktere u procesu transformacije ustanova, kao i obezbeđivanje sredstva iz Evropske unije iz Instrumenta za pretprijetnu pomoć (IPA) i njihovom korišćenju za razvijanje lokalnih usluga podrške kako bi se sprečila dalja institucionalizacija i obezbedio povratak dece iz institucija u lokalnu zajednicu.

2.2 USPOSTAVLJANJE KANALA KOMUNIKACIJE IZMEĐU MREŽE I LOKALNIH, POKRAJINSKIH I REPUBLIČKIH ORGANA I INSTITUCIJA, INSTITUCIJA I TELA EVROPSKE UNIJE I DRUGIH MEĐUNARODNIH TELA

Održavani sastanci i razmena informacija sa predstavnicima Saveta za prava deteta Vlade Republike Srbije, ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, ministarstva prosvete, Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, Kancelarije za evropske integracije, Kancelarije za ljudska i manjinska prava.

Jasmina Miković, zamenica izvršne direktorke Praxisa i predsednica Upravnog odbora MODS-a postala je članica Saveta za prava deteta Vlade Republike Srbije. Jelena Žunić Cicvarić, programska direktorka Užičkog centra za prava deteta predstavljala je MODS u radnoj grupi za izradu Strategije za zaštitu dece od nasilja. Predstavnici MODS-a bili su uključeni u radnu grupu za izradu Pravilnika o uslugama intenzivne podrške porodici.

Direktor Mreže organizacija za decu Srbije Saša Stefanović, zajedno sa Irom Raković, predstavnicom udruženja „Naša djeca“ Zenica i Mreže nevladinih organizacija za decu Bosne i Hercegovine „Snažniji glas za djecu“, boravio je u radnoj poseti Briselu od 21. do 23. maja. Poseta je realizovana u okviru projekta „Young with a Voice“ koji sprovodi Društvo za razvoj dece i mladih „Otvoreni klub“ uz finansijsku podršku Evropske unije. Cilj posete je bio da se predstavnicima relevantnih tela Evropske unije predstavi stanje prava deteta u zemljama Zapadnog Balkana.

Tokom boravka u Briselu, Saša Stefanović i Ira Raković susreli su se predstavnicima jedinice za osnovna prava iz Generalnog direktorata za pravosuđe i jedinice za Zapadni Balkan iz Generalnog direktorata za proširenje, sa koordinatorom međugrupe za prava deteta Evropskog parlamenta, kao i predstavnicima evropske mreže Eurochild.

Predstavnici MODS-a u savetodavnim telima, radnim grupama, upravnim odborima

Jasmina Miković, zamenica izvršne direktorke **Praxisa** i predsednica Upravnog odbora MODS-a postala je članica **Saveta za prava deteta Vlade Republike Srbije**.

Jelena Žunić Cicvarić, programska direktorka **Užičkog centra za prava deteta** predstavljala je MODS u radnoj grupi za izradu **Strategije za zaštitu dece od nasilja**.

Olivera Majdić, Roditelj i **Milan Đorđević, Denizen** članovi su **Upravnog odbora Nacionalne asocijacije roditelja i nastavnika Srbije (NARNS)**

Suzana Momčilović, Naši snovi Valjevo, u ime MODS-a je članica **Upravnog odbora projekta "Izrada situacione analize o položaju dece sa smetnjama u razvoju/invaliditetom u Srbiji"** koji sprovodi NOOIS, a koji je integralni deo IPA II projekta "Zaštita dece od nasilja i promocija socijalne inkluzije dece sa smetnjama u razvoju/invaliditetom u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj".

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA ULAGANJE U DECU- DOBROBIT ZA SVU DECU

Međunarodna konferencija „[Ulaganje u decu – dobrobit za svu decu](#)“, sa gostima iz 21 evropske države, u organizaciji Mreže organizacija za decu Srbije (MODS), Eurochild-a, Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije (SIPRU) i UNICEF-a održana je 12.10.2017. u Beogradu.

Konferenciju su otvorili visoki predstavnici Republike Srbije, među kojima **Slavica Đukić Dejanović**, ministarka bez portfelja zadužena za demografiju i populacionu politiku i predsednica Saveta za prava deteta Vlade Republike Srbije, **Zoran Đorđević**, ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja u Vladi Republike Srbije, **Mirjana Čojbašić**, državna sekretarka u ministarstvu finansija i **Ivan Sekulović**, menadžer Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije (SIPRU), kao i visoki predstavnici međunarodnih institucija, među kojima Severine Leonardi zamenica direktora UNICEF-a i Mieke Schuurman, Viši koordinator za politiku i zastupanje ispred Eurochild-a. Na konferenciji je govorio i Jorge Cardona, član Komiteta UN za prava deteta i odgovorno lice za Opšti komentar br. 19 o javnoj potrošnji za ostvarenje prava deteta (član 4.).

[Snimljenu izjavu](#) za konferenciju poslala je Marijan Tajsan (Marianne Thyssen) komesarka za zapošljavanje, socijalna pitanja i inkluziju, Evropska komisija.

Sa međunarodne konferencije „Ulaganje u decu – dobrobit za svu decu“ upućen je poziv da treba povećati izdvajanja za deci i da raspoloživa sredstva treba bolje uskladiti sa politikama i zakonodavstvom koji su usmereni na smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti dece. Siromaštvo dece u Srbiji je iznad proseka populacije i jedno od najviših u EU okvirima.

„Jačanje kapaciteta za zagovaranje i monitoring Mreže organizacija za decu Srbije“

MODS realizuje projekat „Jačanje kapaciteta za zagovaranje i monitoring Mreže organizacija za decu Srbije“ uz podršku UNICEF-a. Projekat ima za cilj da ojača kapacitete MODS-a i članica za učešće u procese definisanja politika i sprovođenje zagovaračkih kampanja; da uspostavi i unapredi dijalog sa državnim organima; poveća uticaj zagovaračkih aktivnosti na politike za decu.

„Glas mladih“ (Young With a Voice)

U okviru projekta „Glas mladih“ (Young With a Voice) koji sprovodi Društvo za razvoj dece i mladih - Otvoreni klub u partnerstvu sa mrežama i predstavnicima mreža organizacija za decu iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije i sa Kosova* i u saradnji sa Child Pact regionalnom mrežom za zaštitu dece, a uz podršku Evropske Komisije sprovedene su aktivnosti u koje su bili uključeni predstavnici i članice MODS-a. U okviru ovog projekta direktor MODS-a je u Briselu imao sastanke sa predstavnicima Evropske komisije i priliku da ih upozna sa stanjem prava deteta u Srbiji i šire, u našem regionu. U Beogradu je održana regionalna konferencija na kojoj su učestvovali predstavnici mreža i organizacija za decu iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije i sa Kosova* na kojoj su predstavljeni podaci o stanju dece u regionu, sa posebnim fokusom na decu migrante, izbeglice i decu u uličnoj situaciji. Na konferenciji su definisane i usaglašene zajedničke regionalne preporuke koje su upućene Evropskoj komisiji.

„Ujedinjeni glasovi za decu“ (United Voices for Children)

Regionalni projekat **Ujedinjeni glasovi za decu (United Voices for Children)** uz finansijsku podršku German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ) sprovode World Vision Germany i Agroinvest Fondacija Srbija sa ciljem unapređenja kapaciteta nacionalnih mreža i koalicija za decu, članice ChildPacta iz Albanije, Jermenije, Bosne i Hercegovine, Gruzije, Kosova, Moldavije i Srbije. U Srbiji partner na projektu je Udruženje Roditelj. U okviru ovog projekta sprovedene su aktivnosti koje su doprinele osnaživanju i povećanju kapaciteta MODS-a za saradnju sa medijima i postavljene osnove za razvoj i korišćenje diversifikovanih izvora za finansiranje. Nastavili smo da gradimo [Klub prijatelja](#) i saradnju sa kompanijama. MODS je dobio svoje [Ambasadore](#), javne ličnosti iz sveta kulture i sporta (Ana Stanić, Aleksandra Radović, Vasil Hadžimanov, Nataša Kovačević, košarkašica KK Crvena Zvezda, Filip Filipović, vaterpolista reprezentacije Srbije, Duško Pijetlović, vaterpolista reprezentacije Srbije, Andrija Prlainović, vaterpolista reprezentacije Srbije, Živko Gocić, vaterpolista reprezentacije Srbije, Milan Aleksić, vaterpolista reprezentacije Srbije, Uroš Petrović, pisac, Stevan Piale, glumac). Izrađen [je promotivni spot](#) sa vaterpolo reprezentativcima, svetskim i olimpijskim prvacima.

Otvoren je konkurs za dizajn maskote MODS-a, nakon čega je MODS dobio svoju maskotu – Različka. Preko ovog projekta je obezbeđeno 100.000 RSD za proizvodnju lutke Različka. Lutka “Različak” je tako postala društveno odgovoran proizvod napravljen reciklažom tekstila koji čini 6% ukupnog otpada u Srbiji. U izradi 120 lutaka su učestvovalе žene koje pripadaju ranjivim grupama, a lutku je dizajnirao i realizovao studio Koba Yagi Toys u saradnji sa Ženskim centrom Užice.

Članovi Upravnog odbora i sekretarijata MODS-a prošli su obuku i dobili ekspertsku podršku da razviju strategiju za prikupljanje sredstava za rad MODS-a za period 2018-2020.

„Jačanje snaga deteta u cilju zaštite od nasilja“ (Empowering child’s strengths for violence prevention)

Mreža organizacija za decu Srbije - MODS sprovodila je u Srbiji projekat „Empowering child’s strengths for violence prevention“ (Jačanje snaga deteta u cilju zaštite od nasilja) u koordinaciji sa organizacijom Social Activities and Practice Institute – SAPI iz Bugarske i podršku OAK Fondacije. Pored Srbije u projekat su uključene i organizacije iz Moldavije, Latvije, Makedonije, Slovenije, Albanije i Rumunije.

Cilj projekta je da se unapredi prevencija i zaštita dece od nasilja, tako što će odrasli, pre svega profesionalci iz obrazovanja, biti edukovani da koriste i primenjuju u svom radu teoriju rezilijentnosti i kroz preventivne programe uticati na smanjenje nasilja u školama. Takođe, kroz realizaciju projekta planirano je stvaranje i širenje mreže podrške, osnaživanje i edukacija profesionalaca iz različitih sektora (obrazovanja, zdravstva, socijalne zaštite), što bi omogućilo da i socijalni radnici, pedagozi, psiholozi, pedijatri i dr. u svom radu primenjuju teoriju rezilijentnosti, razumeju potrebe deteta i osiguraju ostvarenje njihovih prava. Plan je da se ovaj model rada razvije i proveriti u praksi u Novom Sadu. Projektna aktivnosti su se sprovodile u saradnji sa Play centrom, članicom MODS-a.

Saradnja MODS-a sa Eurochild-om

Na Generalnoj skupštini evropske mreže za prava deteta Eurochild, koja je održana 5 - 6. aprila 2017. u Briselu, Mrežu organizacija za decu Srbije – MODS predstavljala je predsednica Upravnog odbora MODS-a Jasmina Miković iz Praxisa. Jasmina Miković, kao predstavnik MODS-a, učestvovala je na [sastanku NPN grupe u Briselu](#) koji je održan 18 – 19. maja 2017.

EUROCHILD U SRBIJI

[Sastanak Nacionalnih partnera evropske mreže Eurochild](#) održan je u Beogradu, 11. oktobra. Mreža organizacija za decu Srbije bila je domaćin predstavnicima organizacija iz 20 država Evrope, a sastanak je otvorila predsednica Upravnog odbora i predstavnik MODS-a u Eurochild-u, Jasmina Miković. Jasmina Miković je izabrana za predsedavajuću NPN grupe u dvogodišnjem mandatu.

U saradnji i uz podršku Eurochild-a organizovana je i međunarodna konferencija [„Ulaganje u decu – dobrobit za svu decu“](#) u Beogradu 12. oktobra 2017.

MODS je pripremio i objavio sledeća saopštenja:

[MODS za kvalitetno obrazovanje za svako dete](#)

[MODS uputio komentare na nacрте obrazovnih zakona](#)

[MODS pozvao Anu Brnabić da uključi prava deteta u ekspozе](#)

[Brnabić uvažila predloge MODS – prava deteta u Programu rada Vlade](#)

[Mreže 100 organizacija iskazale protest protiv nasilja u porodici](#)

[Ministar Đorđević posetio MODS: Ministarstvo želi bolju saradnju sa organizacijama koje se bave problemima dece i roditelja](#)

[STOP poskupljenju vrtića! Država želi da smanji finansiranje vrtića](#)

[Savet za prava deteta počeo sa radom – MODS uzeo učešće](#)

[Svetski dan deteta – potrebno veće ulaganje u decu](#)

[MODS poziva nadležne na promenu spornih članova novog Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom](#)

[Digitalni udžbenici su budućnost](#)

Razmena informacija preko društvenih mreža

Pored sajta www.zadecu.org, MODS aktivno koristi Facebook stranicu, Twitter nalog i YouTube kanal za promovisanje svojih aktivnosti. Pored ovih vesti, na otvorenoj Google grupi „zadecu“, više od 200 članova grupe se redovno informiše o aktuelnostima iz oblasti prava deteta. MODS izdaje elektronske nedeljne preglede koji sadrže informacije i novosti koje mogu biti od značaja ili interesantne za organizacije članice, kao i informacije o aktivnostima organizacija članica. Sve organizacije su i dalje pozvane da šalju vesti Sekretarijatu MODS-a na e-mail office@zadecu.org.

3. RAZVIJANJE KAPACITETA ORGANIZACIJA ZA UNAPREĐENJE POLOŽAJA DECE I JAČANJE MEĐUSOBNE SARADNJE

Razvijanje kapaciteta članica MODS-a i uspostavljanje mehanizma za kontinuirano unapređenje njihovih kapaciteta postavljen je kao poseban strateški cilj.

Jedna od ključnih komponenti programa UNICEF-a u Srbiji za period 2016–2020. jeste jačanje kapaciteta nezavisnih tela i organizacija civilnog društva za aktivnije uključivanje u procese praćenja i zastupanja prava deteta. Podrška Mreži organizacija za decu Srbije – reprezentativnoj mreži organizacija posvećenih unapređenju prava deteta, njihovog položaja i kvaliteta života – jedan je od načina za ispunjenje ovog cilja. U sklopu partnerstva s Mrežom, UNICEF pruža podršku razvoju kapaciteta Mreže i organizacija članica za kreiranje javnih politika i kampanje javnog zastupanja u cilju unapređenja zaštite, dobrobiti i prava deteta. Proces jačanja kapaciteta je zamišljen kao kombinacija horizontalnog i vertikalnog razvoja i učenja – organizacije članice sa relevantnim iskustvima i znanjima će biti pozvane da organizuju različite aktivnosti jačanja kapaciteta za ostale organizacije članice, ali će biti organizovane i sesije jačanja kapaciteta sa ekspertima/kinjama izvan Mreže, za one oblasti u kojima interna ekspertiza nije dovoljno razvijena.

U tu svrhu je kreirana metodologija za procenu postojećih i nedostajućih kapaciteta Mreže i organizacija članica, koja prethodi kreiranju programa za jačanje kapaciteta. Kreirana je baza podataka na osnovu on-line upitnika za mapiranje resursa i procenu potreba za jačanjem kapaciteta Mreže organizacija za decu Srbije. Odgovori članica su nam poslužili da ustanovimo održiv sistem za prikupljanje najvažnijih podataka o svim organizacijama članicama, potrebama za daljim jačanjem kapaciteta, kao i resursima kojima svaka organizacija raspolaže za pružanje podrške ostalim članicama Mreže. Upitnici su formulisani za sledeće oblasti: oblast delovanja organizacija, organizacioni kapaciteti, potrebe za unapređivanjem kapaciteta, razvojni kapaciteti i zadovoljstvo dosadašnjim radom Mreže. Odgovori članica MODS-a su nam poslužili za kreiranje izveštaja o kapacitetima Mreže i plana za razvoj kapaciteta naših članica.

U skladu sa iskazanim potrebama MODS je izradio interni deo sajta na kome mogu da se nađu relevantni izveštaji, studije, istraživanja, analize; POJMOVNIK sa definicijama osnovnih pojmova i termina iz ključnih oblasti za ostvarivanje prava deteta, 4 online kursa; organizovana su 4 interna treninga, 2 eksterna treninga, 2 webinar.

PREGLED AKTIVNOSTI MODS-A U POGLEDU JAČANJA KAPACITETA ČLANICA

8 sastanaka
tematskih grupa

- 2 TG „socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva“
- 2 TG „Participacija dece“
- 2 TG „Zaštita dece od nasilja“
- 2 TG „Obrazovanje“

12 obuka

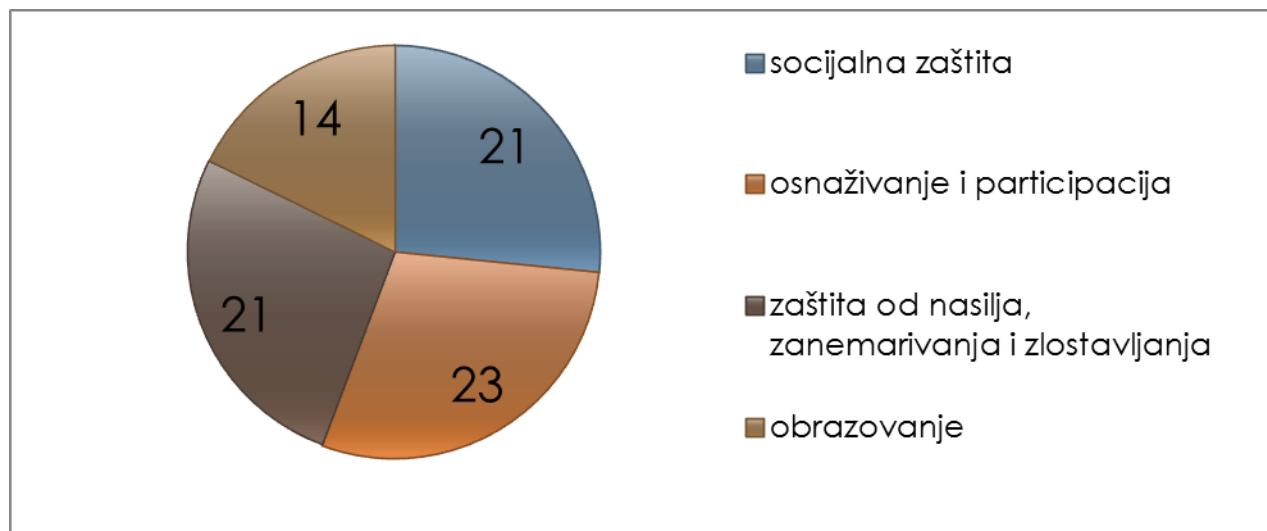
- 2 Webinara (Digitalno nasilje, Prava deteta) – 24 organizacije
- 2 Eksterni treninga (Mobilizacija i uključivanje baze, Fundraising) – 25 organizacija
- 4 Interne obuke – 30 organizacija
- 4 Online kursa (Vodič kroz sistem licenciranja pružalaca usluga socijalne zaštite; Standardi zaštite dece i njihova implementacija; Javno zagovaranje)

Više od 30
dokumenta za
unapređenje rada
organizacije

- Pravilnici i smernice o finansijskim i organizacionim procedurama;
- Interne smernice o zaštiti dece, bezbednosti dece, radu sa decom

3.1 PROGRAMSKI KAPACITETI

Većina organizacija članica, koje su izrazile potrebu za dodatnim razvojem programskih kapaciteta, izdvojile su **četiri tematske oblasti kao prioritete**:

- ❖ U oblasti **SOCIJALNE ZAŠTITE** posebno su izdvojena pitanja:
  - Razvoj i održivost usluga
  - Usluge socijalne zaštite
  - Procene potreba u lokalnoj zajednici
  - Deinstituonalizacija i hraniteljstvo

MODS je u okviru tematske oblasti **Socijalna zaštita** organizovao 3 obuke koje su predstavljale odgovor na iskazane potrebe organizacija članica:

1. *Internu obuku „Programi podrške i usluge socijalne zaštite u lokalnoj zajednici“*. Obuku je pohađalo **15** učesnika od kojih se **54 %** izjasnilo da je unapredilo znanje u ovoj oblasti.
2. *Internu obuku „Procene potreba i pružanje podrške roditeljima i deci u lokalnoj zajednici“*. Obuku je pohađalo **16** učesnika od kojih je **75%** učesnika unapredilo znanje, na osnovu rezultata evaluacije.
3. Online kurs – „Vodič kroz sistem licenciranja pružalaca usluga socijalne zaštite u Srbiji “

- ❖ U oblasti **OSNAŽIVANJA i PARTICIPACIJE** izdvojene su sledeće specifične teme kao prioritne:
  - Mobilizacija i aktivacija
  - Osnaživanje za participaciju
  - Informativne kampanje i podizanje svesti.

MODS je na iskazane potrebe organizacija u okviru tematske oblasti **Oснаživanje i participacija**, organizovao *internu obuku „Od dekoracije do učešća dece – participacija dece“*. Obuku je prošlo **11 učesnika**, od kojih je **71 %** unapredilo znanje.

- ❖ U oblasti **ZAŠTITE OD NASILJA, ZANEMARIVANJA i ZLOSTAVLJANJA** kao posebne oblasti interesovanja izdvojene su sledeće oblasti:
  - Porodično nasilje
  - Vršnjačko nasilje
  - Nasilje u školama
  - Digitalno nasilje
  - Trgovina decom
  - Radna eksploatacija

MODS je na iskazane potrebe organizacija u okviru tematske oblasti **Zaštita od nasilja, zanemarivanja i zlostavljanja** organizovao 4 obuke:

1. Internu obuku **„Zaštita dece od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja – odgovornost svih nas“**. Obuku je prošlo 16 učesnika, od kojih je 82% unapredilo znanje, na osnovu rezultata evaluacije.
2. Internu obuku **„Smernice za primenu standarda za očuvanje sigurnosti dece“**. Obuku je prošlo 14 učesnika, od kojih je 63 % učesnika izjavilo da je unapredilo znanje.
3. Webinar – **„Digitalno nasilje nad decom“**
4. Online kurs – **„Standardi zaštite dece i njihova implementacija“** (Child Safeguarding standardi)

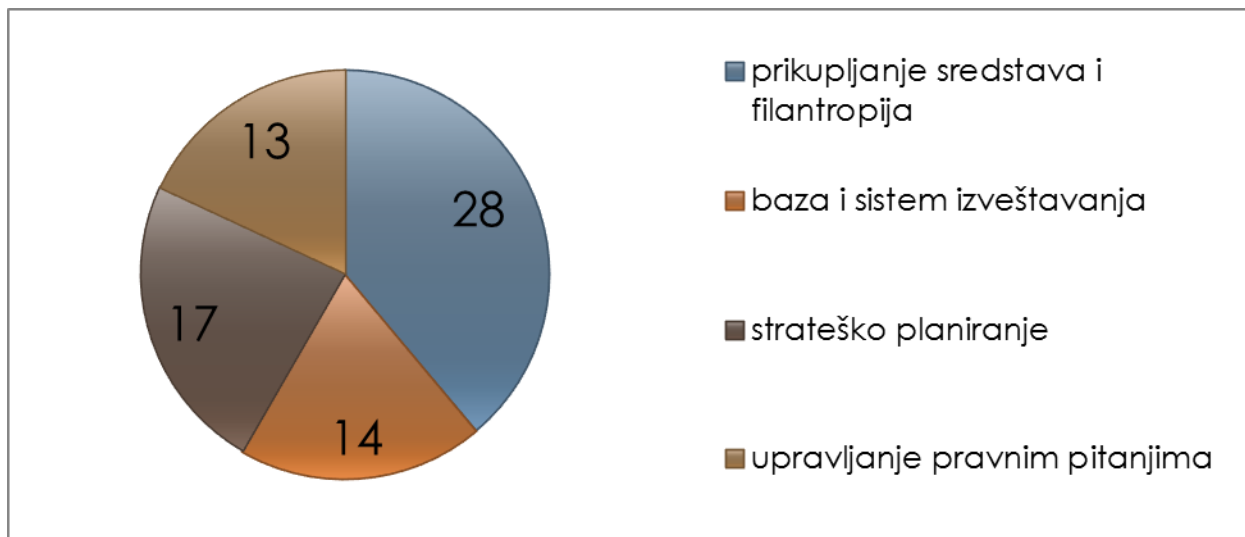
- ❖ U okviru oblasti **OBRAZOVANJA** izdvojena su sledeća pitanja:
  - Pristup obrazovnom sistemu
  - Formalno i neformalno obrazovanje
  - Osnovnoškolsko obrazovanje

MODS je na iskazane potrebe organizacija u okviru tematske oblasti **Obrazovanja** organizovao internu obuku „**Socijalni vs medicinski model – implikacije na obrazovanje**“. Obuku je prošlo 15 učesnika, od kojih je 62 % unapredilo znanje.

Uz sve navedeno, na **Skupštini MODS-a 2016.** godine učesnici su se složili da bi bilo značajno da se izradi pojmovnik koji bi sadržao ključne termine i pojmove sa kojima se članice najčešće susreću u svom radu sa decom i porodicama. Kao odgovor na to, MODS je kreirao **POJMOVNIK** sa ključnim terminima iz oblasti socijalne zaštite, obrazovanja, participacije i zdravlja. Pojmovnik, kao i svi materijali sa obuka su postavljeni u internom delu sajta MODS-a, u **kutku za članice**.

3.2 ORGANIZACIONI KAPACITETI

Ispitivanje organizacionih kapaciteta je ukazalo na sledeće **četiri prioritete oblasti** u kojima je članicama potrebno unapređenje kapaciteta:

Odgovor MODS-a na iskazane potrebe organizacija članica u okviru jačanja organizacionih kapaciteta je obuhvatio:

1. *Eksterni trening „Mobilizacija i participacija baze“*, 20 učesnika;
2. *Eksterni trening „Ujedinjeni resursi za decu – prikupljanje sredstava u lokalnoj zajednici“*, 20 učesnika;

3. *Online kurs „Javno zagovaranje u zajednici“;*
4. *Online kurs „Strateško planiranje“;*
5. Webinar „**Upostavljanje rada organizacije zasnovanog na pravima deteta i specifični pristupi**“, 24 učesnika;
6. Pravilnici i smernice o finansijskim i organizacionim procedurama;
7. Interne smernice o zaštiti dece, bezbednosti dece, radu sa decom.

Proces jačanja kapaciteta je zamišljen kao kombinacija horizontalnog i vertikalnog razvoja i učenja – organizacije članice sa relevantnim iskustvima i znanjima su bile pozvane da organizuju različite aktivnosti jačanja kapaciteta za ostale organizacije članice, ali su bile organizovane i sesije jačanja kapaciteta sa ekspertima/kinjama izvan Mreže.

Resursi unutar mreže

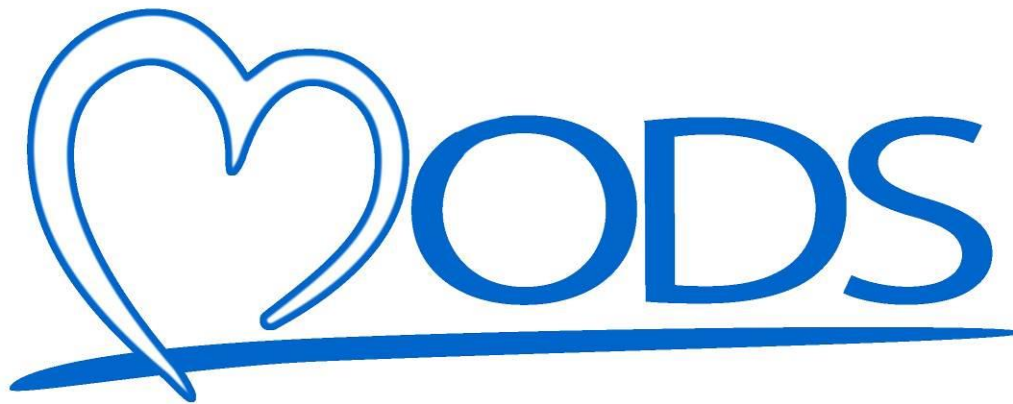
Članice mreže koje su podelile svoje relevantno znanje i ekspertizu (u oblastima za koje su druge članice iskazale potrebu za podrškom) su:

- *Prijatelji dece Srbije – Participacija;*
- *Centar za interaktivnu pedagogiju – Obrazovanje;*
- *Fondacija SOS dečija sela – Zaštita dece od nasilja; Standardi zaštite dece i njihova implementacija (Child Safeguarding standardi)*
- *Centar za socijalno preventivne aktivnosti – Programi podrške i razvoj usluga socijalne zaštite.*
- *Centar za proizvodnju znanja i veština CPZV – Javno zagovaranje i Strateško planiranje*
- *Udruženje građana sa hendikepom „Naši snovi“ - Vodič kroz sistem licenciranja pružalaca usluga socijalne zaštite u Srbiji*
- *UG Libero – Digitalno nasilje nad decom – prevencija i zaštita*
- *Užički centar za prava deteta - Uspostavljanje rada organizacije zasnovanog na pravima deteta i specifični pristupi*
- *Play Centar – „Zaštita dece od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja – odgovornost svih nas“*

Resursi izvan mreže

Organizacije izvan Mreže koje su pomogle jačanju kapaciteta organizacija u oblastima u kojima postoji potreba članica su :

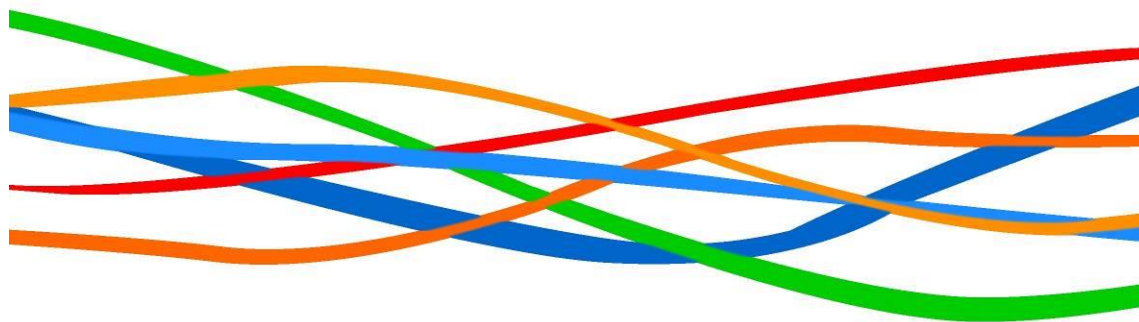
- *Srbija u pokretu – „Mobilizacija i participacija baze“.*
- *Trag fondacija – „Ujedinjeni resursi za decu – prikupljanje sredstava u lokalnoj zajednici“.*

MREŽA ORGANIZACIJA ZA DECU SRBIJE - MODS

NETWORK OF ORGANIZATIONS FOR CHILDREN OF SERBIA - MODS

Sekretarijat MODS-a

office@zadecu.org
www.zadecu.org

